

Kontakt dla mediów:

Luiza Nowicka, PARP

e-mail: media@parp.gov.pl

tel.: 880 524 959

Informacja prasowa

Warszawa, 21.06.2023 r.

Dostępność to samodzielność

Często wystarczą niewielkie zmiany, by otworzyć przed firmą możliwości pozyskania większej liczby klientów. Jedną z nich jest zwrócenie się w stronę dostępności, czyli stworzenia równych szans dla wszystkich w korzystaniu z usług, produktów, przestrzeni miejskiej i cyfrowej, bez względu na trudności fizyczne czy poznawcze. Dostępność głównie kojarzona jest z instytucjami publicznymi, jednak temat ten w coraz większym stopniu dotyczy przedsiębiorców.

W Polsce mieszka około 4,7 mln osób niepełnosprawnych, czyli około 12,2% naszego społeczeństwa. 1,8 mln osób boryka się z niepełnosprawnością wzroku, w tym, jak szacują organizacje pozarządowe – około 5 tys. osób jest całkowicie niewidomych. Szacuje się, że w Polsce jest około miliona osób głuchych lub słabo słyszących. Problem ze słuchem ma także co czwarta osoba po 65. roku życia. Z kolei z danych ZUS-u z 2021 roku wynika, że 2,3 mln osób pobiera świadczenia emerytalno-rentowe i ma orzeczenia o niepełnosprawności. Zatem to ogromna rzesza osób.

Prawo do dostępności

Od czerwca 2025 r. przedsiębiorcy z niektórych branż np. komputerowej, elektronicznej, usług cyfrowych związanych z transportem pasażerskim, e-commerce, medialnej czy bankowości zostaną objęci ustawą implementującą Europejski Akt o Dostępności (EAA). Mowa o dostępności m.in. komputerów, smartfonów, e-booków, terminali płatniczych w sklepach czy bankomatów. Wraz z wdrożeniem dyrektywy EAA, nad którym już pracuje Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, dostępność cyfrowa nie będzie tylko obowiązkiem podmiotów publicznych. Sięgnie znacznie szerzej i będzie obejmować również podmioty sektora prywatnego. Dlatego już teraz warto poznać szerzej zagadnienia związane z tym tematem.

Dostępność dotyczy nas wszystkich, jednak w codziennym życiu jej brak jest dostrzegany głównie przez osoby o szczególnych potrzebach: poruszające się na wózkach inwalidzkich, niewidomych, głuchoniemych, z niepełnosprawnościami psychicznymi i intelektualnymi. Temat dostępności obejmuje ponadto kobiety w ciąży, osoby z małymi dziećmi, a także seniorów. Dla wielu osób, czasowo bądź trwale dotkniętych trudnościami, dostępność

warunkuje możliwość samodzielnego, niezależnego funkcjonowania i udziału w różnych sferach życia. Aktywność i samodzielność osób z niepełnosprawnościami jest z różnych powodów utrudniona. Rozwój nowych technologii oraz produkty z obszaru technologii kompensacyjnych pozwalają na wyrównywanie szans, ale często barierą pozostają wysokie ceny lub brak możliwości ich zastosowania w indywidualnych przypadkach.

Przedsiębiorcy i usługodawcy stopniowo dostrzegają korzyści biznesowe związane z kierowaniem usług przeznaczonych dla seniorów – grupy konsumentów, która będzie systematycznie wzrastała. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku osób z niepełnosprawnościami, dla których usunięcie barier warunkuje możliwość samodzielnego, bezpiecznego korzystania z towarów i usług. Miernikiem konkurencyjności stanie się wkrótce dostępność dla klientów o różnych potrzebach i możliwościach, a warunek uniwersalnego zaprojektowania, czyli takiego projektowania produktów, by mogły być używane przez wszystkich ludzi w szerokim zakresie, będzie wyzwaniem dla wielu dziedzin gospodarki. W usługach handlu elektronicznego – według brytyjskiego badania „Click Away Pound”, badającego doświadczenia osób z niepełnosprawnościami w e-handlu, aż 71% osób z niepełnosprawnościami, które spotkały się z trudno dostępną stroną internetową, opuściły ją w poszukiwaniu strony bardziej przyjaznej. 82% badanych potwierdziło swą gotowość wydawania znacznie większych pieniędzy na stronach e-sklepów, które są dostępne. Dlatego przedsiębiorcy dysponujący tego typu ofertą i producenci technologii kompensacyjnych (ułatwiających korzystanie z produktów osobom ze szczególnymi potrzebami) potrzebują motywacji i wsparcia, by zainwestować z sukcesem w tę potencjalnie atrakcyjną, ale wciąż mało rozpoznaną część rynku. Służyć temu będą instrumenty wsparcia przedsiębiorstw, oferowane zarówno ze środków funduszy unijnych, jak i źródeł krajowych.

Program Dostępność Plus

Program Dostępność Plus to pierwsze i kompleksowe ujęcie tematyki dostępności w Polsce. Jego celem jest zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym osób o szczególnych potrzebach. Jest skoncentrowany na dostosowaniu przestrzeni publicznej, architektury, transportu i produktów do wymagań wszystkich obywateli. Wartość inwestycji przyczyniających się do realizacji Programu wyniesie około 23 mld zł w latach 2018–2025. Źródłami finansowania są fundusze europejskie oraz publiczne środki krajowe (budżet państwa, środki jednostek samorządu terytorialnego, środki PFRON).

Z danych MFiPR wynika, że w ciągu pięciu lat działania programu zmodernizowano ponad 70 dworców kolejowych oraz zakończono budowę lub modernizację 650 peronów kolejowych, dostępnych dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się; zakupiono blisko 1000 autobusów, tramwajów i wagonów kolejowych przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a także usługi indywidualnego transportu door-to-door w ponad 170 gminach.

Partnerstwo na rzecz dostępności to inicjatywa towarzysząca programowi Dostępność Plus. – Bardzo często do partnerstwa przystępują podmioty, które już mają jakąś usługę czy jakiś produkt, który służy takim osobom. I to są bardzo różne rzeczy. Mogą to być przedsiębiorcy, którzy mają na przykład systemy automatycznego otwierania drzwi i dostępu. Są przedsiębiorcy, którzy produkują rozwiązania typu płyty tyflograficzne albo świecące w nocy fluorescencyjne oznaczenia, które służą osobom niedowidzącym. Ale też są podmioty, które oferują określone rodzaje usług. Na przykład biuro festiwalowe z Krakowa, które tworzy rozwiązania dla kultury. Fundacja Katarynka, która udostępnia napisy do filmów w internecie, czy na przykład fundacja Polska bez barier, która umożliwia ewakuację i sprzęt ewakuacyjny dla osób ze szczególnymi potrzebami – mówi Przemysław Herman z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, zajmujący się wdrażaniem programu Dostępność Plus.

Dostępność w Ścieżce SMART

Firmy uwzględniające w swojej działalności osoby ze szczególnymi potrzebami mogą powiększyć grono potencjalnych odbiorców i zyskać przewagę konkurencyjną w danej branży. Prostymi działaniami takimi jak np. zwiększenie czcionki na stronie internetowej, tłumaczenie komunikatów na język migowy czy używanie słownictwa zrozumiałego dla wszystkich można zachęcić szeroką grupę ludzi do korzystania z produktów czy usług danej firmy. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości również dostrzega konieczność podejmowania zintensyfikowanych działań na rzecz poprawy dostępności w naszej przestrzeni. Przyniesie to pozytywne efekty obu zainteresowanym stronom – zarówno osobom ze szczególnymi potrzebami, jak i samym przedsiębiorcom.

W związku z tym 6 czerwca PARP ogłosiła nowy nabór – dostępność w Ścieżce SMART. Przedmiotem każdego z modułów realizowanych w ramach projektu musi być rozwiązanie problemów osób ze szczególnymi potrzebami. Rozumie się przez to zniesienie co najmniej jednej lub więcej barier występujących np. w przestrzeni fizycznej (w tym budynkach, urządzeniach), rzeczywistości cyfrowej, systemach informacyjno-komunikacyjnych, produktach, usługach, procesach lub zaspokojenie szczególnych potrzeb tych osób. Jednocześnie cele ogólne ścieżki SMART pozostają niezmienione, tj. rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw, ukierunkowane na wdrażanie innowacji produktowych lub procesowych oraz cyfryzacja i transformacja przedsiębiorstw w kierunku zrównoważonego rozwoju, internacjonalizacja przedsiębiorstw i wzrost kompetencji kadr. Dofinansowanie na wdrożenie innowacji wynosi do 70% w zależności od rodzaju wydatku, wielkości przedsiębiorstwa oraz lokalizacji inwestycji. Można je przeznaczyć np. na zakup lub leasing gruntów, nieruchomości, maszyn i urządzeń, a także na zakup usług doradczych czy usług zewnętrznych związanych ze wsparciem innowacji. Ponadto dofinansowaniu podlegają m.in. koszty materiałów budowlanych, wydatki związane z uzyskaniem patentu, licencji czy koncesji, a także połączone z ustanowieniem dodatkowego zabezpieczenia umowy o dofinansowanie.

Wnioski można składać od 6 lipca do 31 sierpnia 2023. Budżet to 220 mln zł. O dofinansowanie mogą ubiegać się wyłącznie mikro, mali i średni przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wniosek o dofinansowanie obowiązkowo musi obejmować co najmniej jeden z dwóch modułów: moduł B+R lub moduł wdrożenie innowacji. Pozytywną ocenę mogą uzyskać produkty innowacyjne co najmniej na skalę krajową.

[Więcej informacji na temat nowego naboru – dostępność w Ścieżce SMART można przeczytać na stronie PARP.](#)

Fundusze Europejskie
dla Nowoczesnej Gospodarki

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

 PARP
Grupa PFR